

INSTALACJE OZE W SPÓŁDZIELNIACH A WYMAGANIA ŚRODOWISKOWE

LECH MAGREL
7 GRUDNIA 2022

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

DYREKTYWY

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii wynika z akcesji Polski do UE i ma swoje umocowanie w dyrektywie 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. W sprawie promowania, stosowania energii ze źródeł odnawialnych oraz wynika z potrzeby racjonalnego wykorzystania zasobów i minimalizacji ingerencji w środowisko.

Dyrektywa jest elementem pakietu klimatycznego UE (ograniczenie emisji CO₂) w której każdy kraj członkowski otrzymał własny cel ilościowy na 2020 rok (polska – 15% wytwarzanej energii ma pochodzić ze źródeł odnawialnych i 10% w transporcie).

Założenia i cele w/w dyrektywy muszą być zawarte w strategicznych planach i programach krajowych oraz w sektorowych planach i programach opracowywanych na szczeblu lokalnym.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

USTAWY

Procedurę wydawania decyzji środowiskowej reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2022.1029 t.j. z dnia 2022.05.16), a w szczególności jej

Zgodnie z art. 71 ust. 2 ww. Ustawy decyzje środowiskowe wymagane są dla przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które wymienione są w rozporządzeniu rady ministrów z dnia 10 września 2019 r. W sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2019.1839 z dnia 2019.09.26)

Wydanie decyzji środowiskowej musi nastąpić przed uzyskaniem jednej z decyzji wymienionych w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii Przedsięwzięcie

Przedsięwzięcie – zamierzenie budowlane lub inna ingerencja w środowisko polegająca na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również wydobywanie kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty - definicja zgodnie z art. 3 ust. 13 ustawy ooś.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

Zasoby energetyczne ziemi

Zasoby energetyczne ziemi można podzielić na dwie grupy:

Nieodnawialne i odnawialne

- **Zasoby nieodnawialne** - ulegają wyczerpaniu i nie podlegają uzupełnieniu (są to np.: węgiel kamienny i brunatny, torf, ropa naftowa, gaz ziemny, paliwa jądrowe).
- **Odnawialne źródła energii** wykorzystują w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzenia lub oczyszczania ścieków, albo rozkładu składowych szczątków roślinnych i zwierzęcych (art. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U.2022.1385 t.j.)).

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

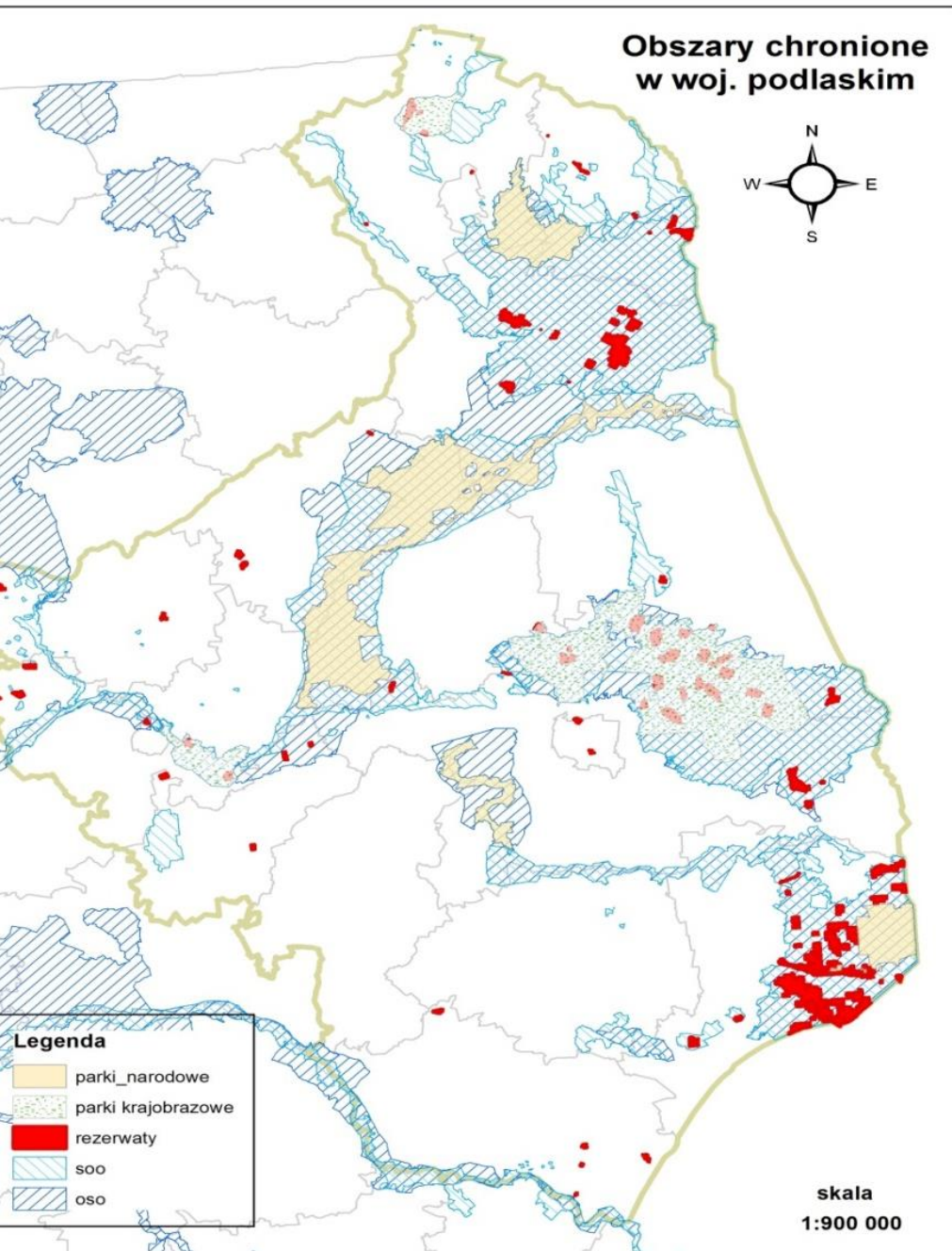
Kolektory słoneczne - użytkowane są do podgrzewania wody na cele użytkowe.

Ogniwa fotowoltaiczne - są stosowane m. In. Do oświetlania posesji mieszkalnych.

Wykorzystanie energii promieniowania słonecznego - na potrzeby prywatnych budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej.

Pompy ciepła - do ogrzewania budynków, przy wykorzystaniu np.: energii z gruntu.

W/w źródła energii nie stanowią przedsięwzięć w rozumieniu rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a więc nie wymagają uzyskania decyzji środowiskowej.

Obszary chronione województwa podlaskiego

Procedura oceny oddziaływania na środowisko

- Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko dotycząca projektów polityk strategii, planów i programów
- ocena oddziaływania na środowisko przedsięwzięć
- ocena oddziaływania na obszar natura 2000

Procedura oceny oddziaływania na środowisko

Art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (ustawa OOŚ),

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko (SOOŚ) to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmujące w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Procedura oceny oddziaływania na środowisko

Art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy OOŚ

Ocena oddziaływania na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności:

- Weryfikację raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko,
- Uzyskanie wymaganych ustawą OOŚ opinii i uzgodnień,
- Zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Procedura oceny oddziaływania na środowisko

Ocena oddziaływania na obszar natura 2000

Realizacja planowanego przedsięwzięcia, innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar natura 2000, jeżeli:

- 1) przedsięwzięcie to może znacząco oddziaływać na obszar natura 2000, a nie jest bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynika z tej ochrony;
- 2) obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar natura 2000 został stwierdzony na podstawie art. 97 ust. 1 ustawy OOŚ (tzw. Grupa III)

Procedura oceny oddziaływania na środowisko

Rozporządzenie rady ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

§ 2 ust. 1 pkt 5: instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW oraz lokalizowane na obszarach morskich Rzeczypospolitej,

§ 3 ust. 1 pkt 6: instalacje wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii niewymienione w § 2 ust. 1 pkt 5:

A) zlokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-5 i 8-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (dz. U. 2009 nr 151, poz. 1220, z późn. Zm.),

B) o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m.

Procedura oceny oddziaływania na środowisko

Art. 62 ust. 1 i 2 ustawy OOŚ

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia:

Bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na:

A) środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi,

B) dobra materialne,

C) zabytki,

D) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których powyżej,

E) dostępność do złóż kopalin;

2) możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;

3) wymagany zakres monitoringu.

Procedura oceny oddziaływania na środowisko

Art. 80 ust. 1 ustawy OOŚ

Jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy **organ** wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

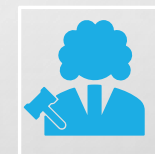
wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy OOŚ;

ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;

wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;

wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Procedura oceny oddziaływania na środowisko

Art. 80 ust. 2 ustawy OoŚ

Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu **zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, jeżeli plan ten został uchwalony.

Procedura oceny oddziaływania na środowisko

FARMY WIATROWE

Zarzuty lokalnych społeczności dotyczące farm wiatrowych:

Nadmierny hałas

Infradźwięki

Efekt migotania cieni

Pole elektromagnetyczne

Spadek cen nieruchomości

Oddziaływanie na krajobraz

Każde oddziaływanie powinno podlegać indywidualnej analizie w odniesieniu do danej farmy wiatrowej.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

ELEKTROWNIE WIATROWE

Problemy związane z realizacją elektrowni wiatrowych:

PROTESTY SPOŁECZEŃSTWA:

hałas (brak unormowań odległości od terenu zabudowy chronionej akustycznie),
oddziaływanie elektromagnetyczne, efekt migotania, efekt stroboskopowy, zakłócenia w działaniu sieci komórkowych i telewizyjnych,

PROTESTY ORGANIZACJI EKOLOGICZNYCH,

AGROTURYSTYKA, TURYSTYKA A „SZPECĄCE I HAŁASUJĄCE WIATRAKI”

szczególnie na terenach atrakcyjnych krajobrazowo w woj. podlaskim (suwalszczyzna),

WPŁYW NA PRZYRODĘ:

ptaki, nietoperze,

WPŁYW NA KRAJOBRAZ.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

BIOGAZOWNIE ROLNICZE

Problemy związane z realizacją biogazowni rolniczych:

Odory (brak norm w Polsce na dzień dzisiejszy, w unii europejskiej są ustalone normy), emisja niezorganizowana (z przyzmu),

Transport surowców do produkcji i wywóz nawozu,

Lokalizacja biogazowni na terenach atrakcyjnych turystycznie,

Brak akceptacji społecznej – efekt NIMBY,

Brak zgodności z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

ELEKTROWNIE WODNE

Problemy związane z realizacją elektrowni wodnych:

Kwestie przyrodnicze – wpływ na faunę rzek (ryby); na obszary i gatunki chronione; konieczność zastosowania rozwiązań technicznych chroniących środowisko – przepławki, w celu umożliwienia migracji ryb,

Zachowanie jednolitych części wód w stanie niezmienionym,

Warunki wynikające z planów ochrony terenów przyrodniczych prawnie chronionych, konflikty interesów (obwody rybackie, Wody Polskie).

Melioracje wodne, stosunki wodne (cele Narwiańskiego Parku Narodowego), zabezpieczenia przeciwpowodziowe, właściwe warunki hydrologiczne wód (zapewnienie minimalnej wysokości piętrzenia).

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

FERMY FOTOWOLTANICZNE

Kwalifikacja „farm fotowoltaicznych” wg rozporządzenia rady ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2019.1839 z dnia 2019.09.26)

§ 3 ust. 1 pkt 52:

Zabudowa przemysłowa lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,

2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. A

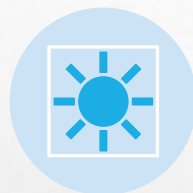
Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

FERMY FOTOWOLTANICZNE

Główne elementy

Ogniwa I i II generacji o wydajności odpowiednio do 20% i do 15%;

Ogniwa III generacji o wydajności odpowiednio do 11% - niewykorzystywane przy budowie farm fotowoltaicznych;

Konstrukcje wsporcze;

Infrastruktura energetyczna (inwertery, falowniki, transformatory, kable, itp.);

Infrastruktura drogowa.

FERMY FOTOWOLTANICZNE

**LE MÉES, FRANCJA
(36,4 MW);**

FOT. © SIMENS AG

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

FERMY FOTOWOLTANICZNE

Zajęcie terenu
(przestrzeni);

Zmiana warunków
oświetlenia terenu
(zacienienie);

Zmiana warunków
wodnych
(nierównomierne
pokrycie opadami
powierzchni
terenu);

Refleksy świetlne.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

FERMY FOTOWOLTANICZNE

Ogniwa fotowoltaiczne = obiekt budowlany

Konieczność autoryzacji wykonania obiektu budowlanego nie przesądza o tym, że jest on obiektem budowlanym

Postępowanie zmierzające do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach prowadzimy tak samo jak w przypadku innych rodzajów zabudowy wymienionych w przywołanym na wstępie rozporządzeniu.

Należy pamiętać, że przy wskazanej na wstępie kwalifikacji farm fotowoltaicznych, należy zwrócić uwagę na możliwość realizacji przedsięwzięcia w związku z zapisami mpzp

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

Najważniejsze elementy procedury OOŚ

OOŚ to nie tylko dokumentacja oceny wykonana przez fachowców, lecz całe postępowanie z udziałem stron postępowania, społeczeństwa oraz opinii i uzgodnień z organem ochrony środowiska, wód polskich i inspekcji sanitarnej.

Selekcja
(kwalifikacja ,
screening),

Ustalenie zakresu
raportu (scoping),

Przygotowanie
dokumentacji
(raport),

Konsultacje z
organami (opinie,
uzgodnienia)

Udział
społeczeństwa,

Wydanie
rozstrzygnięcia w
sprawie,

Kontrola jakości
(monitoring),

Analiza
porealizacyjna.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

- Czas wydawania decyzji środowiskowej można wydatnie skrócić składając należycie przygotowany wniosek i kartę informacyjną przedsięwzięcia (art. 3 ust. 5 ustawy ooś).
- Rzetelnie przygotowana karta informacyjna przedsięwzięcia pozwoli właściwym organom na jednoznaczne zakwalifikowanie inwestycji (stwierdzenie czy jest to rzeczywiście przedsięwzięcie wymagające wydania decyzji środowiskowej) i ocenę jego oddziaływania na środowisko (ewentualne odstępianie od sporządzenia przez inwestora raportu o oddziaływaniu na środowisko).
- Organ prowadzący postępowanie (wójt, burmistrz, prezydent) na etapie wszczęcia postępowania winien przed wystąpieniem do innych organów szczegółowo przeanalizować wniosek i uzupełnić braki w materiale dowodowym, co w praktyce znacznie skraca czas wydania rozstrzygnięcia przez organy opiniujące.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż wydanie przez organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej postanowienia o braku sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko w stosunku do przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wyraźnie skraca czas potrzebny do wydania decyzji środowiskowej oraz eliminuje koszt inwestora związany z przygotowaniem raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

DECYZJA ŚRODOWISKOWA

Powody odmowy wydania decyzji środowiskowej:

Niezgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Przekroczenie standardów emisyjnych i standardów ochrony środowiska poza terenem do którego tytułem prawnym dysponuje inwestor.

Znaczące negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000, o ile nie zachodzą przesłanki art. 34 ustawy o ochronie przyrody.

Jeżeli z ooś wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariacie innym niż wskazany przez wnioskodawcę oraz gdy inwestor nie wyrazi zgody na wariant wskazany przez organ.

Realizacja przedsięwzięcia może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Procedury związane z inwestycjami w odnawialne źródła energii

Procedura związana z wydawaniem decyzji środowiskowych na realizację odnawialnych źródeł energii jest określona ustawowo, niemniej jednak przeprowadzenie jej nastęrcza wiele trudności (udział społeczeństwa) ze względu na liczne protesty okolicznych mieszkańców i organizacji ekologicznych. Dlatego też dobrze przygotowana zarówno karta informacyjna przedsięwzięcia jak i raport o oddziaływaniu na środowisko są dokumentami szczególnie ważnymi, stanowiącymi główny materiał dowodowy uzasadniający wpływ inwestycji na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi, dający możliwość rzeczowych i potwierdzonych stosownymi badaniami i obliczeniami umożliwiającymi odpowiedź na często nieuzasadnione obawy mieszkańców.

W związku z tak dużą powierzchnią obszarów chronionych na terenie woj. podlaskiego niezbędne jest przeprowadzenie rzetelnej inwentaryzacji przyrodniczej oraz dokonanie oceny wpływu inwestycji na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi.

Dziękuję za uwagę

